

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA‘LIMI
VAZIRLIGI**

2024

**QASHQADARYO VILOYATI PEDAGOGLARNI
YANGI METODIKALARGA O‘RGATISH
MILLIY MARKAZI**

respublika ilmiy-amaliy anjuman

**BOSHLANG‘ICH SINIF O‘QUVCHILARIDA XXI ASR
KO‘NIKMLARINI RIVOJLANTIRISHNING TENDENSIYALARI
VA TEXNOLOGIYALARI: MAHALLIY VA XORIJIY TAJRIBALAR**

**QASHQADARYO VILOYATI PEDAGOGLARNI YANGI
METODIKALARGA O‘RGATISH MILLIY MARKAZI**

**“BOSHLANG‘ICH SINFLAR O‘QUVCHILARIDA XXI ASR
KO‘NIKIMLARINI RIVOJLANTIRISHNING
TENDENSIYALARI VA TEXNOLOGIYALARI:
MAHALLIY VA XORIJIY TAJRIBALAR”**

**RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY KONFERENSIYASI
(QARSHI SHAHRI, 2024-YIL 30-APREL)**

**“ТЕНДЕНЦИИ И ТЕХНОЛОГИИ РАЗВИТИЯ НАВЫКОВ
XXI ВЕКА У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ:
ОТЕЧЕСТВЕННЫЙ И ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ”**

**РЕСПУБЛИКАНСКАЯ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
(ГОРОД КАРШИ, 30-АПРЕЛЬ 2024-ГОД)**

**“TENDENCES AND TECHNOLOGIES OF DEVELOPING XXI
ST CENTURY SKILLS IN PRIMARY CLASS STUDENTS:
LOCAL AND FOREIGN EXPERIENCES”**

**REPUBLICAN SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
(KARSHI CITY, APRIL 30, 2024)**

- o'quv-biluv jarayoniga doir motivatsiyasini rivojlantirish;
- mustaqil ta'lim topshiriqlarini ma'ruza va amaliy mashg'ulot mazmuni bilan integratsiyalash;
- topshiriqlar berishda talabalarning individual rivojlanish tempini inobatga olish va rivojlantirish;
- talabalarning individual rivojlanishining dts talablari asosida umumiy rivojlanishiga adekvat tarzda amalga oshirilishini ta'minlash.

Oliy ta'lim jarayonida mustaqil ta'limini individuallashtirish talabalarning mustaqil bilim olish, tadqiqiy faoliyatni amalga oshirish va eng asosiysi, fan va texnologiyalar tezkorlik bilan rivojlanayotgan bugungi davrga moslashuvchanligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Нуруллаева Ш.У. Педагогик таълим жараёнини моделлаштириш ва лойиҳалаштириш йўллари. Замонавий бошланғич таълим: инновациялар, муаммолар ва ривожланиш йўллари. Халқаро илмий-амалий анжуман. Термиз. 2023. Б. 23-27.

2. Нуруллаева Ш.У. Инновацион таълим муҳитида педагогик моделлаштириш муаммолари. Тасвирий санъат таълими узвийлигини таъминлашнинг устувор йўналишлари: муаммолар ва ечимлар. Халқаро илмий-амалий конференция. Қарши, 2023. Б. 10-13.

3. Nurullaeva Shakhlo Uktamovna. Mechanisms of self-development in pedagogical activity. E- Global Congress Hosted online from Dubai, U. A. E., E - Conference. Date: 19th February, 2023. P. 9-15.

4. Nurullaeva Shakhlo Uktamovna. Modern pedagogical models of professional training of future teachers in Uzbekistan. Excerpts from Uzbekistan. The special periodical journal of Uzbekistan writers and scholars held in Egypt Alexandria University. Alexandria University, 2022. P. 95-97.

5. Nurullaeva Shakhlo Uktamovna. Pedagogical conflicts, ways to resolve them and positive aspects of conflicts. American Journal of Pedagogical and Educational Research. Volume 19, | December, 2023. P. 88-91.

KLASTERLI TA'LIM MUHITIDA BOSHLANG'ICH SINFLAR O'QUVCHILARINING AQLIY TAFAKKURINI FANLAR VOSITASIDA SHAKLLANTIRISH

Ernazarova Munisxon Jo'raqulovna
Chirchiq davlat pedagogika universiteti

Annotatsiya: Mazkur maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining aqliy tafakkurini fanlar vositasida shakllantirish, "Tarbiya" fanining joriy etilishi, "Tarbiya fani darsliklari va ularning o'quvchilar tafakkurini shakllantirishdagi o'rni masalalari ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: darslik, o'quv materiallari, aqliy tafakkur, tarbiya, kollaboratsiya, kommunikativlik, kreativ fikrlash, kritik fikrlash.

Аннотация: В данной статье рассматривается формирование психического мышления учащихся начальных классов посредством науки, внедрение науки «Образование», учебников науки «Образование» и их роль в формировании мышления учащихся.

Ключевые слова: учебник, учебные материалы, умственное мышление, образование, сотрудничество, коммуникативное, творческое мышление, критическое мышление.

Abstract: This article examines the formation of the mental thinking of primary school students through science, the introduction of the science of "Education", the textbooks of the science of "Education" and their role in the formation of students' thinking.

Key words: textbook, educational materials, mental thinking, education, collaboration, communicative, creative thinking, critical thinking.

Bugun jahon hamjamiyatida davlat va jamiyat taraqqiyotini harakatga keltiruvchi kuch sifatida ta'lim tizimida til va tafakkur uyg'unligiga erishishning innovatsion texnologiyalar vositasida amalga oshirilishiga alohida e'tibor qaratilmoqda. O'quvchilarning aqliy tafakkurini, tafakkur tizimi va tezligini shakllantirish, ularni vatanparvarlik, insonparvarlik ruhida tarbiyalash muhim sanaladi. Ta'lim tizimining dunyo amaliyotida o'qitish metodikasini individuallashtirish va kompetensiyaviy yondashuvlar integratsiyasi asosida zamonaviy texnologiyalarini joriy etishga ta'lim sifatini ta'minlashning yetakchi omili sifatida qaraladi. Zamonaviy texnologiyalarning ta'lim tizimiga kirib kelishi o'quvchilarning nafaqat zamon bilan hamnafas bo'lgan holda ta'lim-tarbiya olishlarida, balki, ularda yana bir qator ijobiy fazilatlar shakllanishi jihatidan ham muhim sanaladi. Yaqin yillar oralig'ida raqamli texnologiyalarning ta'lim tizimiga kirib kelishi bilan birgalikda bir qator o'zgarishlar ham sodir bo'ldi. Jumladan, maktablarda yangi o'quv fanlari joriy etildi va bir qator fanlar qisqartirildi. Joriy etilgan fanlar uchun yangi darsliklar yaratildi. Shu jumladan, 2020-yilda O'zbekiston Xalq ta'limi vazirligi Vazirlar Mahkamasining "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida "Tarbiya" fanini bosqichma-bosqich amaliyotga joriy qilish

choralari to'g'risida"gi qarori loyihasini jamoatchilik muhokamasi uchun e'lon qildi. Ushbu qarorga ko'ra joriy etilayotgan "Tarbiya" fani umumiy o'rta ta'lim muassasalarida amalda bo'lgan "Odobnoma", " Vatan tuyg'usi", "Dunyo dinlari tarixi", "Milliy istiqlol g'oyasi" kabi fanlarni birlashtirgan holatda joriy etilishi ko'zda tutilgan. 2020-yil 6-iyulda O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 422-son qaroriga muvofiq "Umumiy o'rta ta'lim muassasalarida "Tarbiya" fanini bosqichma-bosqich amaliyotga joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida"gi qaror qabul qilindi. Qarorda "Tarbiya" fani yuzaasidan o'quv materiallari, darsliklar yaratish, ushbu fandan maktabda qaysi fan mutaxassislari dars berishlari kabi masalalar belgilab qo'yilgan. Boshlang'ich ta'limda "Tarbiya" faning asosiy maqsadi bugungi kun talabiga javob beradigan barkamol , xalqning ma'naviy boy merosiga umumbashariy qadriyatlariga, urf-odat, ana'nalariga tayanib ongli shaxslarni intellektual salohiyatli qilib tarbiyalash hisoblanadi."Tarbiya" fani darsliklari boshlang'ich sinflar uchun ilk marotaba 2020- yilda nashr etilgan. Amaldagi darsliklar esa 2023-yilda nashr etilgan.

Darslik-davlat ta'lim standarti, o'quv dasturi, uslubiyati va didaktik talablar asosida belgilangan milliy istiqlol g'oyasi singdirilgan, muayyan o'quv fanining mavzulari to'liq yoritilgan, tegishli fanning asoslarini mukammal o'zlashtirishga qaratilgan hamda turdosh ta'lim yo'nalishlarida foydalanish imkoniyatlari hisobga olingan nashr hisoblanadi. Hozirgi kunda amalda bo'lgan darsliklar 4K modeli asosida ishlab chiqilgan. 4K modeli bu o'qitishning yangi tamoyillarini o'z ichiga oladi. Ya'ni bu ta'moyilga ko'ra, o'quvchilarga faqat nazariy ma'lumotlarni yodlatish emas, balki XXI asrda zarur bo'lgan hayotiy ko'nikmalar shakllantirish ham muhim sanaladi. 4K modeli o'z ichiga quyidagi 4 ta asosiy tamoyilni oladi:

Kollaboratsiya- bu tamoyilga ko'ra darsliklar o'quvchilarning jamoada ishlash qobiliyatini rivojlantirishga yordam beradigan tarzda tuzilgan. Bu o'quvchilarga hamkorlik qilish, samarali fikr almashish va o'zaro qo'llab-quvvatlash ko'nikmalarini o'rganishga ko'maklashadi.

Kommunikativlik- bu tamoyilga ko'ra esa o'quvchilar o'z fikrlarini aniq, ravshan ifodalashga, suhbatdoshni tinglashga va tushunishga, ma'lumotni yetkazishda til vositalaridan unumli foydalanishga o'rganadi.

Kreativ fikrlash- o'quvchilar o'z maqsadlariga erishish uchun yangi yondashuvlarni qo'llashni o'rganadi, innovatsion yechimlarni ishlab chiqadilar va ijodiy muammolarni hal qilish ko'nikmalariga ega bo'ladi. Ya'ni turli vaziyatlarda duch kelgan muammolarga ijodiy yondashishni shakllantiradi.

Kritik (tanqidiy) fikrlash- ushbu metodologiya o'quvchilarning axborotni tanqidiy baholash, o'z fikri va mulohazalarini shakllantirish ko'nikmalarini rivojlantirishni o'z ichiga oladi. O'quvchilar muammolarga tahliliy

nuqtayi nazardan yondashishni o'rganadi va mantiqiy fikrlash asosida o'z nuqtayi nazarini shakllantiradi.

“Tarbiya” fani darsliklarini tayyorlashda Yaponiyaning “Axloq ta’lim”, Singapurning “Fe’l atvor va fuqarolik ta’limi”, Buyuk Britaniyaning “Xalq ta’lim” va “Tafakkur” fanlari yaqindan o’rganilgan. Quyida keltirilgan davlatlar bugungi kunda yoshlarining tarbiyasi, bilimliligi va aholisining faol fuqarolik tamoyillariga asoslangan holda hoyot kechirishi bilan butun dunyoga o’rnak bo’la olyapti desak mubolag’a bo’lmaydi. Aynan “Tarbiya” darsliklarining ilg’or xorijiy tajribalar asosida tuzilishi kulgusida yurtimiz yoshlarining yanada barkamol, har tomonlama salohiyatli va faol fuqarolar bo’lib shakllanishlarini belgilab beradi. Darsliklarda o’quvchilarni xorijiy tajribalar bilan bir qatorda milliyligimizga, azaliy ana’nalarimizga, xalqimizning necha ming yillar davomida shakllanib avloddan avlodga o’tib kelayotgan urf-odatlariga mehr-muhabbat ruhida tarbiyalashga ham alohida e’tibor qaratilgan. Yangi davr darsliklarini o’qib-o’rganish davomida o’quvchilarda bir qator tayanch kompetensiyalar shakllantiriladi:

- 1.Axborot bilan ishlash;
- 2.O’zini o’zi rivojlantirish;
- 3.Ijtimoiy faol fuqarolik;
- 4.Milliy va umummadaniy;
- 5.Matematik savodxonlik, fan va texnika yangiliklaridan xabardor bo’lish hamda foydalanish;

Darsliklar o’quvchilarda muvaffaqiyatli motivlar uyg’onadi, ularni faol fuqarolik pozitsiyasida shakllantiradi. Yangi darsliklarning avvalgi darsliklardan yana bir farqi shundaki bu darsliklarda o’quv fani mohiyati 50% amaliy, 50% nazariy asosga qurilgan. Aynan “Tarbiya” darsliklarida “role-model” pedagogik metodidan unumli foydalanilgan. Ya’ni “namuna keltirish”- bunda milliy va xalqaro miqyosda yuksak natijalarga erishgan insonlarning yutuqlari tahlil qilinadi. Aslini olganda eng yaxshi tarbiya bu yaxshi namuna bo’la olishdir. O’z faoliyatida yuksak natijalarga erishgan insonlar hayotini va muvaffaqiyat sirlarini tahlil qilish o’quvchilar tafakkurida muvaffaqiyatga erishish motivini shakllantirishda eng yaxshi usul hisoblanadi. Bundan tashqari darsliklar yorqin, rangli rasmlarga boy tarzda tuzilgan. Har bir bo’limga mos fonlar tanlangan. Bu o’quvchilarda ma’lum bir qadriyatlarni shakllantiradi. Har bir mavzuga mos bo’lgan multimedia va audiomatnlar, turli ertaklarning elektron va audiomatnli ko’rinishlari berilgan. Bu ham yangi zamonaviy texnologiyalardan unumli va samarali foydalana olishlariga asos bo’lib xizmat qiladi. Bugungi davrning eng dolzarb masalalaridan biri bu maktab yoshidagi bolalarning me’yoridan ko’p turli tarmoqlarda, video o’yinlarda o’zlarining qimmatli vaqtlarini behuda sarflashlaridir. Ularni bu faoliyat turidan cheklash juda qiyin masala. Shuning

uchun, ularni cheklash bilan emas, to'g'ri yo'naltirish orqali masalaga yechim topish mumkin. "Tarbiya" fanida odob-axloq masalalari bilan bir qatorda insonlarning fuqaro sifatida amal qilishlari zarur bo'lgan huquqlari, burchlari va majburiyatlari masalariga ham to'xtalib o'tiladi.

Abdulla Avloniy takidlaganidek: "Tarbiya biz uchun yo hayot – yo mamot, yo najot – yo halokat, yo saodat – yo falokat masalasidir". Bugun jahonning rivojlangan mamlakatlarida ham dolzarb muammoga aylangan masala bor. U ham bo'lsa yoshlar tarbiyasi. Zero tarbiya bo'lmagan yerda nafaqat ta'lim, balki, rivojlanish ham bo'lmaydi. "Tarbiya" fanining joriy etilishi esa davlatimizning bu borada qilgan eng katta islohoti deb aytish mumkin. Bu fan nafaqat milliylik, o'zlikni anglash, o'quvchilarning shaxs sifatida shakllanishiga yordam beradi, shu bilan birga, bugungi globalashuv davrida insoniyat duch kelayotgan masalalarning

to'g'ri yechimini topish uchun ham o'quvchilarda ushbu vaziyatlarga qarshi immunitet hosil qiladi. Zero, insonlar hayotidagi ko'plab muammolarga o'sha vaziyatda qanday qaror chiqarishni bilmaganliklari uchun duch keladilar. Tarixda ham ko'plab o'zining ta'lim-tarbiyaga oid fikrlari bilan hozirgi kunda ham e'tirof etib kelinayotgan olimlar va mutaffakirlar tarbiya ta'sirida bolaning yetuk va foydali kishi bo'lib yetishishini ta'kidlab o'tgan. Tarbiya insonlarning jamiyatda o'zining munosi o'rnini topishiga, yaxshi odat va ijobiy fazilatlarning shakllanishiga yordam beradi. Xulosa qilib aytgabda, tarbiya faning joriy etilishi natijasida o'quvchilar tarbiyasida ijobiy o'zgarishlarning amalga oshishiga erishish va aqliy tafakkurini yanada yaxshiroq rivojlantirilishni nazarda tutadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Omonovich, X. D. S., Jo'raqulovna, E. M., & Faxriddinovna, A. S. (2021). Boshlang 'Ich Sinf O 'Quvchilari Amaliy Ko 'Nikmalarini Shakllantirish Va Boshlang 'Ich Sinfda O 'Qitishning Zamonaviy Texnologiyalaridan Foydalanish Usullari. Barqarorlik va yetakchi tadqiqotlar onlayn ilmiy jurnali, 1(6), 324-327.
2. Ernazarova, M. J. (2023). Using didactic games to improve the intellectual abilities of primary school students. Inson farovonligini o'rganishda fanlararo yondashuv, 1(1), 307-309.
3. Эрнazarова, М. Ж. (2023). Качественные знания – основа благополучия человека. Inson farovonligini o'rganishda fanlararo yondashuv, 1(1), 304-307.
4. Ernazarova, M. J. (2023). Boshlang'ich sinf o'quvchilarining intellektual qobiliyatlarini klasterli yondashuv asosida rivojlantirish mexanizmlari. Pedagoglar malakasini oshirishning axbor, 1(1), 162-167.

G.I.XOLMATOVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI O'STIRISHDA ONA TILI DARSLARIDAGI LOYIHA ISHLARINING O'RNI	146
J.T.SUNATOV	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIGA XXI ASR TEXNOLOGIYALARI YORDAMIDA BILIMINI RIVOJLANTIRISH	148
D.SH.ELMURODOVA	"MUAMMOLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARI" ASOSIDA TALABALARNING TANQIDIY FIKRLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	153
A.SH.ERGASHEVA	ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA TEXNALOGIYALARNI INNOVATSION TA'LIM SHAROITIDA JORIY ETISH	161
U.T.AHMADJONOV	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH VA XALQARO BAHOLASH DASTURLARINING AHAMIYATI	164
M.U.QAXXOROVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING ANALITIK TAFAKKURINI RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	170
O'.IMOMNAZAROVA	O'ZBEK TILI DARSLARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	173
G.I.XOLMATOVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING IJODIY TASAVVURLARINI TA'LIMIY O'YINLAR ORQALI OSHIRISH	176
N.H.KARIMOVA I.B.MADRAXIMOVA	BOSHLANG'ICH TA'LIMDA ONA TILI VA O'QISH SAVODXONLIGINI CHET EL METODIKALARINING TADBIQI	178
D.O'.JO'RAYEVA N.XAKIMOVA	BOSHLANG'ICH TA'LIMDA BOLALARNI BADIY ADABIYOTGA O'RGATISH ASOSIDA ZAMONAVIY BILIM VA KO'NIKMALARNI RIVOJLANTIRISH	181
G.X.SHODIYEVA D.V.ERGASHEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA XXI ASR KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA TEXNOLOGIYALAR, XALQARO TAJRIBALAR	184
E.XOLIYOROVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING O'QITISH METODIKASIDA ZAMONAVIY TENDENSIYALAR VA TEXNOLOGIYALAR	186
M. J. SHODIYEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARIDA 4K MODEL ASOSIDA O'QITISHGA DOIR KOMPETENTLIKNI RIVOJLANTIRISHNING ZAMONAVIY TENDENSIYALARI	188
G.I.QOSIMOVA	ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARGA ASOSLANGAN YANGI AVLOD O'QUV DASTURLARI USTIDA ISHLASH	194
Y.H. HAYDAROV	YOSHLARDA KREATIV FIKRLASHNI SHAKLLANTIRISHDA INTEGRATSION TA'LIMNING ROLI	202
O.P. ASLONOVA H.K. QORABOYEV	O'QUV JARAYONIDA TA'LIM OLUVCHILARNING RIVOJLANTIRUVCHI USULLAR BOSHLANG'ICH SINIF O'QISH SAVODXONLIGI DARSLARIDA UYGA VAZIFALAR ORQALI 4K KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH	205 209
	O'QITUVCHILARNING ADABIY-NUTQIY KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY-METODOLOGIK ASOSLARI	216
S.A.MINGASHAROVA S. H YO'L DOSHEV G.I.QOSIMOVA	TA'LIM JARAYONIDA KASBIY KOMPETENSIYALARNI RIVOJLANTIRISHNING PSIXOLOGIK VA DIDAKTIK IMKONIYATLARI.	222
D.A.SHAXMURODOVA	BOSHLANG'ICH TA'LIMDA KOMPETENSIYAGA ASOSLANGAN YONDASHUV VA O'ZIGA XOS TRENINGLARNI AMALGA OSHIRILGANDA TA'LIM MUHITI	225
D.A.SHAXMURODOVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING MATNNI ANGLASH VA TUSHUNISH DARAJALARINI ANIQLASHNING NAZARIY ASOSLARI	230
D.A.SHAXMURODOVA	BOSHLANG'ICH TA'LIM FANLARINI O'QITISHDA KRITIK VA KREATIV FIKRLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	235
D.SH.YAKIBOVA	BO'LAJAK BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARIDA TEXNOLOGIK KOMPETENTLIKNI SHAKLLANTIRISH YO'LLARI	240
SH.CHORSHANBIYEVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QITUVCHILARINING 4 K MODEL ASOSIDA O'QITISHGA DOIR KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH.ZAMONAVIY METODIKA VA STRATEGIYALAR.	245
G. X. SHODIYEVA	TURKISTONDA TA'LIMGA OID ISLOHOTLARNING DAVRIY MATBUOTDAGI IFODASI ("OYNA" JURNALI MISOLIDA)	248
M.I. ABDULLAYEVA	4"K" MODEL-SIFATLI TA'LIMDA BOSH OMIL (TARBIYA VA ONA TILI, FANLARI INTEGRATSIYASI MISOLIDA)	252
QAHHORJONOVA	BOSHLANG'ICH SINIF MATEMATIKA DARSLARIDA MANTIQUIY	255
D.O. URINOVA F.B.XUDAYQULOVA	BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINI BAHOLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH	257
D.R. SODIQOVA	O'QUVCHILARDA MUSTAQIL FIKRLASHINI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISH.	261
S.SH FARMONOVA O.R.RAVSHANOVA	MAKTAB YOSH DAGI BOLALARNI NUTQIY NUQSONLARINI BARTARAF ETISHDA NUTQ O'STIRISH VA LOGOPEDIYA MASHG'ULOTLARI JARAYONIDA INTERFAOL METODLARDAN FOYDALANISH	264